

Abstrakt

Výzkumníci etologie se již dlouhodobě zabývají chováním páru v rámci jejich prvního seznámení. Studie se zaměřují zejména na chování v kontextu dvoření. Dvoření je proces, při kterém si potencionální partneři sdělují zájem jeden o druhého a může vést k založení romantického vztahu. Avšak chybí studie, které by se zaměřovaly na chování mladších jedinců ve stejné situaci. Zajímalo by nás zejména, jak se chovají adolescenti, tedy skupina, která začíná vystupovat ze svých izosexuálních skupinek (typických pro děti), projevovat zájem o druhé pohlaví a navazovat první romantické vztahy. Cílem této práce bylo zjistit, jak se chovají adolescentní dívky a dospělé ženy při seznámení s neznámým partnerem, jak se jejich chování mění v době seznámení a po hodinové interakci a jaký je rozdíl mezi chováním adolescentek a dospělých žen.

Vlastní výzkum byl založen na analýze videonahrávek párů, které byly nahrávány ve standardizovaném prostředí skrytou kamerou. Jednalo se o dvě situace – interakce při seznámení neznámého páru a interakce stejného páru po hodinové známosti. Pro analýzu byly využity videonahrávky deseti adolescentních dívek ve věku 13 let a deseti dospělých žen ve věku 20+. Chování dívek a žen bylo následně kódováno dle předem připraveného etogramu. Vlastní projevy byly zároveň rozděleny do jednotlivých dimenzí chování (Pozitivní napojení, Flirt, Intimita, Averzní projevy, Submise, Nervozita a Dominance).

U dospělých žen se v průměru vyskytovalo větší množství flirtovních projevů. Adolescentní dívky naopak v porovnání s dospělými ženami více regulují své chování, a to zejména v dimenzích Pozitivního napojení a Averních projevů, tedy projevů typických pro vyjádření vlastního postoje k druhé osobě.

U skupiny adolescentních dívek byla odhalena souvislost Flirtu a Averních projevů, tedy projevů, které mohou mít u této věkové skupiny jistý ambivalentní význam. Není jisté, zda takovéto chování vypovídá o zájmu či nezájmu ze strany dívky nebo se jedná čistě o sebezprezentační chování v tomto věkovém období. Adolescentky dále vykazovaly více projevů nervozity v situaci, kdy se s partnerem seznamovaly. Zdá se, že první seznámení vyvolává u dívek větší stres, který se do jejich chování promítá.

Klíčová slova:

neverbální komunikace, interakce jedinců opačného pohlaví, vrstevnické vztahy, dvoření, expresivita